

Olje og energidepartementet
Postboks 8148 Dep,
0033 Oslo

Oslo, 2.november 2023

Innspill til Stortingsmelding om flom og skred fra Norsk hydrologiråd.

Vi opplever den raskeste globale klimaendringen som er observert. Mange i samfunnet opplever en økt usikkerhet og utrygghet knyttet til dette, samtidig som samfunnskritisk infrastruktur som vei, jernbane og telekommunikasjon opplever og vil oppleve stadig større utfordringer knyttet til ekstreme vær- og naturhendelser.

For å sikre samfunnet, liv og verdier mot hyppigere forekomst av flom og skred må det satses tungt på kunnskap og kompetanse for å forstå og forebygge mot slike hendelser.

Kunnskap

Kunnskapen om flom- og skredgenererende prosesser må økes. Det må avsettes midler til forskning for økt prosessforståelse som skal lede til utvikling av modeller for flom og skred for bruk i arealplanlegging, dimensjonering, flom- og skredsikring, risikobasert varsling og ikke minst klimatilpasning.

Betydningen av naturinngrep på flom- og skredrisiko må forstås bedre, og løsninger basert på slik kunnskap må implementeres i planlegging av alle naturinngrep.

Datagrunnlaget for å vurdere skred- og flomfare er mangelfullt mange steder. Det må bl.a. avsettes midler til kartlegging av ikke kartlagte løsmasseområder for å sikre et heldekkende løsmassekart for Norge. Dette haster.

Ny teknologi for kartlegging og overvåking gir et bedre grunnlag til å forstå de komplekse prosessene som forårsaker flom og skred. Disse mulighetene må utnyttes.

Metodikk for å forebygge konsekvensene av flom og skred må utvikles, herunder flomsikringstiltak gjennom naturbaserte løsninger og vassdragsrestaurering.

Kompetanse

Kompetansen om flom- og skred må økes på alle samfunnsområder. Det innebærer at kunnskap om skred og flom må inngå i utdanningen av arealplanleggere og de som skal planlegge og drifte viktig infrastruktur.

Risikoberegninger knyttet til flom og skred bør bli gjenstand for en sertifiseringsordning.

Sammen med ny teknologi og bedre grunnlagsdata vil dette være grunnleggende for robust samfunnsplanlegging i et fremtidig klima.

Klimatilpasning

Flommen kommer, vi vet bare ikke når, og vi vet ikke hvor den treffer neste gang. Forebyggende tiltak ved utforming av bebyggelse, infrastruktur og elveløp må tilpasses et endret risikobilde, og vi må i større grad planlegge ut fra at vi ikke kan forhindre at flommen kommer, men at samfunn og infrastruktur må rustes for å håndtere den.

Vassdragsreguleringer er flomdempende. Klimaendringene kan komme til å kreve at slike vassdrag må reguleres på en annen måte for å begrense skadepotensialet av fremtidige flommer. Det er derfor behov for økt kunnskap, data og metodikk for å forstå fremtidige flommer i slike vassdrag og for å endre manøvreringsreglementet slik at det mer effektivt kan brukes til flomdempning.

Om Norsk hydrologiråd

Norsk hydrologiråd består av 30 institusjonelle medlemmer med arbeidsoppgaver innen hydrologi. Rådet skal bidra til bedre forvaltning og en bærekraftig utvikling av landets vannressurser. NHR skal bidra til å heve kunnskapsnivået innen hydrologi.

Med vennlig hilsen,

Ole Einar Tveito
Styreleder, Norsk Hydrologiråd.